

Alþingi við Austurvöll

Nefndarsvið. b/t Atvinnuveganefndar Alþingis.

Reykjavík 16. Febrúar 2015.

Málefni: Umsögn Ferðamálasamtaka Íslands við frumvarp til laga um náttúrupassa (heildarlög), 455. mál.

Við þökkum fyrir það tækifæri að senda inn umsögn Ferðamálasamtaka Íslands vegna frumvarps til laga um Náttúrupassa.

Stjórn Ferðamálasamtaka Íslands ákvað á árinu 2013 að tilnefna formann samtakanna í ráðgjafanefnd ráðherra til að skoða og útfæra svokallaðan Náttúrupassa enda skilningur stjórnar FSÍ að aðrar leiðir sem ræddar höfðu verið um langt ára bil væru illfærar eða ófærar og því væri niðurstaða Ráðherra að skoða þessa útfærsluleið á gjaldtöku til uppbyggingar, viðhalds og reksturs fjölfarinna ferðamannastaða.

Meirihluti stjórnar Ferðamálasamtaka Íslands hefur stutt hugmyndir ráðherra um Náttúrupassa alveg frá upphafi en ávalt lagt á það áherslu að útfæra þurfi einstaka þætti, s.s. markaðssetningu, söluleiðir, eftirlitshlutann og úthlutun fjármuna frekar og enn betur áður en endanleg afstaða verður tekin til málsins. Meirihluti stjórnar Ferðamálasamtaka Íslands gerir í megin dráttum ekki stórar athugasemdir við frumvarpið sem slíkt enda teljum við að frumvarpið eigi enn eftir að taka breytingum í umsagnarferlinu og við afgreiðslu Alþingis.

Í þessu sambandi vill stjórn Ferðamálasamtaka Íslands benda sérstaklega á tillögu okkar um valfrjálsann Náttúrupassa sem sett var fram á fyrsta fundi ráðgjafahópsins í Nóvember 2013. Tillagan var tekin til skoðunar og hafnað með þeim rökum að svo stutt væri í passann að það tæki því ekki að fara í þennan „millileik“ eins og komist var að orði.

Ferðamálasamtök Íslands vilja hér með enn og aftur leggja fram tillögu til lausnar á því vandamáli sem nú virðist vera uppi, þ.e. ósætti um Náttúrupassa og útfærsluleiðir á Náttúrupassanum. **Sjá meðfylgjandi tillögu.**

Ef frekari upplýsinga er þörf þá erum við ávalt tilbúin til viðræðna og eða viðtals vegna þekkingar okkar á málefnum.

Með vinsemd og virðingu

Ásbjörn Björgvinsson

Formaður Ferðamálasamtaka Íslands.

Tillaga Ferðamálasamtaka Íslands um valkvæðan Náttúrupassa.

Samþykkt á stjórnarfundum FSÍ 18 nóvember 2013. (Stytt og lagfærð í jan 2015. Á.B.)

Stjórn Ferðamálasamtaka Íslands ákvað að skipa formann samtakanna, Ásbjörn Björgvinsson sem fulltrúa sinn í samráðshóp Atvinnuvegaráðuneytisins haustið 2013 til að ræða og skoða útfærsluleiðir á svokölluðum Náttúrupassa.

Á stjórnarfundum Ferðamálasamtakanna var ákveðið að leggja til afar óhefðbundna nálgun á því verkefni sem okkur hefur verið falið að taka þátt í að leysa. Þ.e. útfærsla á Náttúrupassa. Tillagan var hugsuð sem millileikur meðan verið væri að ræða útfærsluleiðir og finna endanlega lendingu í gjaldtöku til uppbyggingar á fjölförnum ferðamannastöðum.

Formaður FSÍ, Ásbjörn Björgvinsson lagði fram eftirfarandi tillögu á fyrsta fundi samráðshóps ráðuneytisins í nóvember 2013.

Tillagan:

Farið verði í stórt 2-3 ára markaðsátak eða herferð sem byggi á fjöldafjármögnun, „Crowd funding“ strax á næsta ári, (þ.e. 2014.) Crowd funding er vel þekkt fyrirbæri erlendis og hefur verið að riðja sér til rúms hérlendis. Hugmyndin snýst um tímabundna tilraun til að fá almenning, fyrirtæki, erlenda ferðaheildsala og ferðamenn til að kaupa „Náttúrupassann“ sjálfviljug og styðja þannig verkefnið og gerast þátttakendur í samfélagslegu verkefni sem sýst um verndun íslenskrar náttúru.

Inn í átakið væri hægt að flétta leiki, verðlaun, afslætti og allskonar tilboð. Við gerum ráð fyrir að nýta samfélagsmiðlana, átakið Inspired By Iceland, Íslandsstofu og allar færar leiðir til að styðja verkefnið. Aðal áherslan verði þó á netkyrningu og markaðssetningu til erlendra ferðamanna sem geta þá prenta út sinn „Passa“ og fengið afslætti og sértíloð í samræmi við greiðsluna sem þeir ynna af hendi. Við teljum vel mögulegt að útfæra þessa hugmynd með þeim hætti að ferðabjónustan komi með beint mótframlag í formi afsláttar til þeirra sem kaupa passann.

Þá verði einnig hægt að að kaupa barmmerki, nælur, segla, límmiða, skartgripa eða einhverjar aðrar útfærslur í mismunandi verðflokkum til að gera verkefnið sýnilegt og áhugavert fyrir ALLA og um leið kæmi fram vísbending um vilja ferðamanna og Íslendinga til að greiða fyrir endurbætur, uppbyggingu og þjónustu við fjölfarna ferðamannastaði.

Þar sem kaupin á náttúrupassanum verða alfarið valkvæð á þessu tilraunatímabili þarf ekki að leggja í neinn kostnað við sérstakt eftirlit og því geta þau áætluðu fjárútlát nýst til markaðssetningar á atakinu. Ekki er um neina mismunun að ræða hvað varðar Íslendinga eða erlenda ferðamenn og engin skerðing verður á almannarétti.

Allir þeir staðir sem gerast aðilar að samkomulagi þessu geta sótt um framlög til Framkvæmdasjóðs ferðamannastaða gegn því að rukka þá ekki sjáfir fyrir aðgengi að sínum svæðum. Aukin heldur leggjum við áherslu á að farið verði í uppbyggingu á þjónustu,

bílastæðum, veitingisölu, salernum og sv.frv. til að auka tekjumöguleika einstaka staða því ferðamenn eru yfirleitt tilbúnir til að greiða fyrir veitta þjónustu.

Þessi leið gæti um leið nýst sem stórt rannsóknar og samfélagsverkefni með virkri þáttöku erlendra ferðamanna þar sem lang stærsti hluti teknanna kæmi frá þeim og fyrirtækjum í greininni.

Framkvæmdin:

Við leggjum til að framkvæmdin verði í höndum Ferðamálastofu, Íslandsstofu og annarra fagaðila sem koma að ferðamálum hérlandis enda gæti verkefnið skapað samlegðaráhrif fyrir almenna markaðssetningu landsins ef rétt er á haldið. Framkvæmdasjóður Ferðamannastaða myndi síðan áfram sjá um útdeilingu á þeim fjármunum sem safnast með þessum hætti og ríkisvaldið gæti að sjálfsögðu áfram lagt eitthvað að mörkum um leið, t.d. með því að jafna þau framlög sem safnast með þessum hætti eða með fastri greiðslu sem Alþingi ákveði. Tryggja þarf að landeigendur, hvort heldur einstaklingar, sveitarfélög og ríkið fái tryggar greiðslur fyrir aðgang að sínum svæðum til viðhalds, uppbyggingar og reksturs svæðanna.

Jákvæð skilaboð:

Við teljum að svona átak geti líka nýst hér innanlands til að auka skilning og velvild almennings á því að vernda viðkvæma ferðamannastaði og gefa þjóðinni kost á að vera virkir þáttakendur í verkefninu með jákvæðum formerkjum. Vanda verður alla umræðu um þessa tillögu og ekki síður markaðssetningu átaksins ef niðurstaðan verður sú að fara í þessa tilraun með einhverjum hætti.

Tillaga okkar er auðvitað aðeins gróf hugmynd sem eftir er að ræða og útfæra betur en við vonum a.m.k. að stjórnvöld og greinin skoði þessa tillögu sem áhuagverða nálgun og tilraun til að finna sáttaleið sem flestir geta sætt sig við a.m.k. meðan leitað er að varanlegri lausn á því stóra verkefni sem við okkur blasir.

Með vinsemd og virðingu

Ásbjörn Björgvinsson

Formaður Ferðamálasamtaka Íslands.